

FOMENT

Portaveu oficial en les comarques tarragonines, del partit d'Unió Federal Nacionalista Republicana

ANY VIII.

REUS, divendres 6 de Juny de 1913

Núm. 131

GRAN HOTEL DE LONDRES

ESTABLIMENT DE PRIMER ORDRE

LUXOSOS HABITACIONS

QUARTO DE BANY I DUTXA

AGUSTI CASANOVAS

Cotxes a tots els trens → Plaça de Prim - REUS ← Telefon núm. 28

SALO DE LECTURA, PIANO I VISITES

SERVEI DE GRAN LLUÏM

PER A BANQUETS

MUNDIAL PALACE

COBERTS DESDE 3'50. - RESTAURANT INSTALAT FRENT AL MONUMENT DE COLON. - TELEFON 763. - BARCELONA

Tots els dies de 12 a 3 concerts. — Els divendres plat del dia sopa BOUILLEBAISSE. Dissapte menú corrent i vegetarià. — Gran menjador per a 500 comensals. — Esplèndida il·luminació. — Servei esmerat. — Cuina selecta. — Perruqueria i banyos.

FOMENT REPUBLICA NACIONALISTA

Cicle de conferencies

Demà dissapte, dia 7 del corrent, a les 10 de la nit, el president de la Diputació de Tarragona

DON JOSEP MESTRES MIQUEL

desenrotllarà el tema

Mancomunitat Catalana

Comentaris al debat polític del Congrés

El discurs den Melquíades Alvarez

En Melquíades Alvarez, més que un discurs, ha volgut fer un acte. Ho ha aconseguit. Ja hi ha qui parla de sessió històrica i creu que en la política espanyola el discurs de l'Alvarez marca una fita.

Que anuncia el seu ingrés en la monarquia? No fa més que donar caràcter oficial, parlamentari, a lo que en ell ha estat sempre programa polític. Ja és vell en el senyor Alvarez preferint el contingut al continent, declarar la relativa de les formes de govern. El seu pensament — i diem el seu pensament perque no'l volem considerar com un vulgar megaloman — no ha estat altre que incorporar a la monarquia aquelles reformes que no hi cauen en les otorgades per en Sagasta i refrendades per en Cánoves. Si la monarquia les accepta — ha vingut a dir — democràticant-se, jo i els meus amics, l'acatarem, intervenint directament en el govern perque som homes de realitzacions, de doctrines concretes i eficaces.

Ens planyem com a republicans de la decisió den Melquíades Alvarez, però confessem que procedeix amb lleialtat. No enganya, no fa curves i els que l's segueixen saben ben bé que'l conduceix rectament i amb pressa a jurar fide-

litat al rei. No queda, com diu "La Publicidad" després de la seva oració, a honesta distància de la monarquia. El dimars feu la presentació; quan l'ocasió sigui propicia, el senyor Alvarez farà la seva visita al palau d'Orient. Lo que està ple de vilesa és l'actitud den Lerroux. Serveix al rei, rehabilita a en Maura, confessa haver actuat de quefe de policia en hores revolutionaries, aprova el fusellament d'un republicà i no obstant, després de la seva traïció, se presenta encara com un republicà. Fa de domador del seu poble. Mentre la monarquia s'arrela, ell li manté l'ordre. Preferim a en Melquíades Alvarez. Sabem que amb aquest no hi podem comptar, però també que en dies de prova no farà de director de seguretat.

L'accusació contra en Maura, era d'esperar que sortís den Lerroux. L'accusació se transforma en elogi. El revolucionari, afalagava al tirà. La seva paraula havia d'ésser, foc i ferro contra l'affusellador den Ferrer, contràl que volia convertir Montjuic en un assari i en plena infoblesa, aquesta paraula caigüé damunt el cap den Maura que tothom flagellava com aigua d'un bateig redemptor d'aquell pecat original de l'any 1909. En Melquíades

Alvarez, malgrat els seus renunciaments, malgrat les seves ofertes a la reialesa, recullí la dignitat republicana, què republicana? liberal que en Lerroux acabava de trepitjar amb els dos peus. La acusació a en Maura fou justa, ferma, posant hi l'ànima. En ella hem vist, hem volgut veure-hi, odi, l'odi ara tant com mai, an aquell que'n el té fort com el d'un fraire dominicà del segle XVI als juduisants i luterans.

Però fòra de la resposta a en Maura, fòra dels seus anuncis de apostasía dits amb veu alta, com el que obseeix a una llei mental, el discurs del senyor Alvarez confirma la precipitació en acceptar el règim monàrquic. No n'hi ha prou amb la secularització dels cementiris i les escoles per a que un home com ell deserti de les seves idealitats. Resten problemes vitalíssims que la monarquia no resoldrà mai i dels quals ell no'n parla. Greu problema era el dels latifundis, inquietud den Canalejas, ell no'n parla; els alts poders se dirigeixen a un imperialisme vesànic i ell calla; el Marroc és la guerra permanent i del Morroc no opina res en el seu discurs; l'Hisenda espanyola, està en falliment, ofegada per tots els presupostos, menys els d'Instrucció i Foment, i no'l fa meditar; les reformes socials i les autònòmiques tenen quotidianament una actuallitat vitalíssima i el senyor Alvarez no'n hi concedeix prou importància per a incloure-les en la seva oració. I així ens quedem sense saber què és lo que demana el senyor Alvarez a la monarquia per a que ell pugui passar el Rubicón, ni què és lo que la monarquia concedeix per a que serveixi de pont. La doctrina voluntaria i l'enderrocament del mur que divideix la necròpolis en terra civil i eclesiàstica, no resulta prou per a acotar el cap davant d'un règim que té totes les velles culpes com a glories, i que en la colonització, en les finances, en la cultura, en la vida parlamentaria, en les costums, en els codis manté les tradicionals ignoràncies espanyoles.

L'AFER DE LES AIGÜES

L'acord que ha sospès l'arcade

(Copia literal de la part de l'acta de la sessió municipal del dia 23 de maig que fa referència al mateix).

«Dase lectura a otro dictamen de la misma comisión de Fomento que dice así:

«Excmo. Sr.—Pasada a informe de la comisión de Fomento, que suscribe, la instancia de don Juan Caballé Goyeneche, que con fecha 16 del corriente dirige a V. E. en suplicia de que, se sirva tener por subrogada en lugar y derecho del firmante a la «Sociedad Aguas de Reus» y además que por interés común del Ayuntamiento y de la nueva entidad concesionaria, se eleve a escritura pública el contrato existente antes con el señor Caballé y hoy con la Empresa referida, mediante que esta parte constituya en el acto de la firma la fianza según la base 21, esta comisión con fecha de hoy, tiene el honor de informar:—Que estudiada detenidamente por la suscrita comisión la instancia reseñada antes i también el certificado librado por el notario del Colegio de Barcelona don Antonio Par y Tusquets, de fecha 7 del actual, en la que da fe de la constitución de la Sociedad «Aguas de Reus», en méritos de la escritura otorgada ante el citado notario en 17 de febrero del corriente año, domiciliándose en esta ciudad, y además que don Juan Caballé Goyeneche aportó a la Sociedad los derechos derivados de los acuerdos del Ayuntamiento de Reus en relación al servicio de aguas y que han sido aprobados por la Superioridad;

Vista también la certificación librada por el consejero de la Sociedad «Aguas de Reus», en su calidad de vocal secretario del Consejo de Administración de dicha Compañía, en la que se manifiesta el acuerdo del Consejo de Administración de la Sociedad «Aguas de Reus», celebrada el 23 de abril último, por el que, para formalizar la aportación hecha a dicha Sociedad por el señor Caballé, se acuerda recabar al Ayuntamiento la efectividad de la trasmisión, en forma que la Compañía quede colocada en el lugar y derecho de don Juan Caballé, etc., etc., autorizándole para firmar la escritura de la concesión del servicio de aguas, con arreglo a las bases aprobadas por el Ayuntamiento;

Considerando la comisión informadora que por los

documentos antes referidos queda debidamente legalizada la trasmisión de los derechos del señor Caballé a la nueva empresa Sociedad «Aguas de Reus», con relación al abastecimiento de aguas de esta ciudad contratado con el Ayuntamiento de ésta, y que ha llegado el momento de formalizar el contrato, tiene el honor de proponer a la aprobación de V. E. lo siguiente:—1.º Que se acepte la subrogación de los derechos del señor Caballé, a la nueva empresa «Sociedad Aguas de Reus».—2.º Que se eleve con dicha Sociedad a escritura pública el contrato de abastecimiento de aguas de esta ciudad con sujeción a las bases aprobadas. Que se faculte a la Alcaldía y Regidor Sindico para la firma de la escritura pública en nombre del Ayuntamiento, y toda otra gestión que conducente a este fin menester sea.—4.º Que se solicite a quien corresponda, nombramiento de notario de turno para la otorgación de la referida escritura.—V. E. determinará como siempre lo más procedente.—Reus 23 de mayo de 1913.—El Presidente de Fomento, S. Bonet; Emilio Briansó; J. Ferrer Folch.»

Obtiene la palabra el señor Cavallé quien fundándose en que nos encontramos en periodo electoral con motivo de la elección de un senador por esta provincia, durante cuyo periodo no pueden tomarse acuerdos en expedientes administrativos, formula la proposición de que se acuerde no haber lugar a deliberar.

Le contesta el señor Briansó que el asunto de que se trata, ni siquiera debía venir el Consistorio porque se refiere sencillamente a la ejecución de acuerdos anteriores; y que en su opinión nadie tiene que ver el periodo electoral con el cumplimiento de tales acuerdos y que aun cuando así no fuere, estaríamos ya fuera del periodo electoral al firmarse la escritura.

El señor presidente entiende también que el periodo electoral nada tiene que ver en este asunto y ruega al señor Cavallé retire su proposición.

El señor Cavallé insiste en su criterio añadiendo que su intento no es hacer obstrucción al dictamen sino hacer cons-

PREUS DE SUSCRICCIÓ

REUS . . . Pts. 1'50 al mes
Fora . . . > 4'50 trimestre
Extranger . . . > 9'

Número solt 5 cèntims

BIBLIOTECA PÚBLICA
TARRAGONA

tar únicamente su opinión salvando toda responsabilidad por encontrarnos en periodo electoral.

Seguidamente y en votación ordinaria es rechazada por mayoría la proposición del señor Cavallé haciendo además constar sus votos favorables a la misma los señores Amigó, Barrufet, Recasens, Casagualda y Llauradó.

Puesto el dictamen a discusión, el señor presidente dice que antes de pasar adelante en el debate, debe enterar oficialmente a la Corporación de que fué presentado en esta Alcaldía, y la misma cursó al Gobierno civil, un recurso de alzada contra el acuerdo de 14 de febrero último referente a este proyecto de abastecimiento de aguas; y entiende que debería suspender el Ayuntamiento todo acuerdo hasta que dicho recurso sea resuelto.

El señor Cavallé manifiesta haber extrañado mucho que el dictamen de la comisión de Fomento no venga apoyado por los letrados asesores, tratándose de un punto de derecho; entiende que el Ayuntamiento no puede acordar lo que se le propone porque si bien el señor Caballé Goyeneche tiene derecho a ceder el contrato, esto podrá hacerlo cuando esté firmada la escritura, pero no antes; y como según el artículo 1.380 del Código civil no hay contrato mientras no se formalice en escritura pública, es evidente que no habiéndose dado aun vida al contrato no es posible transferir los derechos que del mismo se deriven; por lo cual se opone a la aprobación del dictamen. Le objeta el señor Briansó que hay una serie de acuerdos y compromisos entre el Ayuntamiento y el señor Caballé Goyeneche que éste puede transferir a quien quiera, sin que para ello sea preciso que se haya firmado la escritura pública, como sucede en las adjudicaciones de subastas, en las cuales el rematante puede ceder sus derechos a tercera persona; y al efecto recuerda que los terrenos de su propiedad en los que ahora se levanta el Kursaal, fueron comprados en subasta por una persona que antes de formalizarse la escritura los cedió al dicente.

Entra en el salón y toma su asiento el concejal señor Barberá.

Replica el señor Cavallé que no encuentra paridad entre este caso y el que se discute porque en el asunto que ahora se debate van comprendidos muchos inmuebles del Municipio; añade que quiere prescindir del aspecto legal de la cuestión porque carece de competencia para tratarlo; pero en cambio ha de hacer notar el aspecto moral de que existiendo un recurso pendiente, lo prudente es aguardar la resolución del mismo antes de formalizar la escritura; porque si tal recurso fuese ganado por los recurrentes, no sabemos las contingencias que podrían sobrevenir al Ayuntamiento después de firmada dicha escritura.

El señor Briansó dice que no habría perjuicios ni contingencias para el Ayuntamiento aun cuando los recurrentes ganaren el recurso, porque en todo caso el Ayuntamiento debería someterse en definitiva a las resoluciones de la Superioridad y en tal caso se introducirían en la escritura las modificaciones ordenadas. En cambio si no se firma la escritura por querer aguardar la resolución del recurso se pierde un tiempo precioso en perjuicio de la población. Acaba el señor Briansó su rectificación expresando su deseo de que el acuerdo de aceptar el proyecto Caballé que se tomó en aquella sesión presidida por el orador, se hiciera constar en un pequeño cuadro colocado en el salón de sesiones; y tiene el convencimiento de que la posteridad convertiría el pequeño cuadro en hermoso marmol en el que se incluiría dicho acuerdo en letras de oro.

El señor Cavallé dice que no se opondría a ello y que no siendo particular de discusiones inútiles, únicamente quiere que consten sus manifestaciones que desearía ver aceptadas para evitar al Ayuntamiento las cuestiones y pleitos que tal vez sobrevengan.

Sin más debate y en votación ordinaria se aprueba en todas sus partes por doce votos de mayoría el dictamen discutido, votando en contra del mismo

los señores Casagualda, Amigó, Cavallé, Recasens, Llauradó i presidente señor Sardà.

Les Mancomunitats al Senat

El Senat ja ha aprovat la totalitat del projecte de les Mancomunitats.

Ara's passarà a la discussió de l'articulat i s'espera que amb poques sessions quedará el projecte convertit en llei.

No obstant, poden sobrevenir molts contratemps per a sortejar els quals han d'estar molt alerta els senadors catalans. De moment, se din que's conservadors se disposen a entretenir el projecte fins acabat el debat polític del Congrés per a veure si's planteja l'anunciada crisi i les Mancomunitats moren amb el govern.

Sigui com sigui, el cas es que l'activitat dels conservadors no pod esser més sospito-sa amb tot i que sigui, com s'ha retret, conseqüència de l'opinió den Maura i la conducta dels conservadors respecte al projecte quan se discuti al Congrés.

El plan que's porten els conservadors es, segons se diu, alagar an en Montero Ríos qui està destinat a úlitim extrem, a constituir un gabinet pont que faciliti la tornada dels conservadors al poder.

Aquesta maniobra dels conservadors, d'esser certa, es vituperable a tot ser-ho, car es injust que's fassí víctima de les intrigues de l'alta política, a tot un poble com Catalunya que sent nobilissimes ansies de renovació i millorament; que ha posat les seves esperances en el projecte que's discuteix i espera veure ben prompte convertit en llei per al més ampli desenrotlllo de les seves activitats creadores.

Els sports i la raça

Molt sovint sentim a dir que la major part dels pobles d'Europa que van a la vanguardia del progrés, deuen la reconstitució de la raça als sports. No sabem fins a quin punt pot esser veritat això, però lo cert és que les races del Nord, on tots els sports tenen conreudors nombrosos, són de complexió més robusta, tenen més «biceps» i hi ha més homes que entre les races de l'Iberia. Els ibers són, generalment, de constitució més feble, d'estatura més baixa. Sigui que la temperatura benigna de les nostres terres no permeti un més gran desenrotlllo, sigui perque la raça degenera, és ben cert quel tipus ibèr no és ni de bon troç lo quel tipus Nord de Europa, ni molt menys el d'Amèrica Nord.

La poderosa corrent sportiva que se observa avui a Catalunya, pot dur aquesta reconstitució de la raça si és, com nosaltres n'estem convençuts, quel sport produceix aquest bé. Ja no és tant sols a la ciutat capdal que's sports tenen entusiastes partidaris, és arreu de Catalunya. Les poblacions de segona i tercera categoria funden clubs de football, grups excursionistes, clubs de regates i de tota mena que de cada dia es fa més poderosa i de sports coneguts. Es una corrent general que s'aixampla amb proporcions gegantines. I no entre una classe social, sino entre totes les classes de la societat que hi ha adeptes nombrosos dels jocs nobles a l'aire lliure.

I heus aquí com havem dit la paranya. Jocs a l'aire lliure. Amb això, tant com amb el mateix sport tenim fe. Els sports, deixant comptades excepcions, se practiquen entremig de claror, d'aire, de sol. Els jugadors, al mateix temps que exerciten els seus muscles en un joc que's fa vibrar tots, que tant aviat els posa a la màxima tensió com els afixa per a tornar-los a tivar dintre uns moments, fa absorvir a grans quantitats el aire ric dels grans espais lliures, que enforteix els seus pulmons i els enriqueix per unes hores de l'oxigen que no tenen durant els dies de taller, d'oficina, o de vida sedentaria pura. Que creixin, que's fassin grans els sports en la nostra ciutat i en la nostra terra, que per poc bé que fassin a la raça, sempre la seva in-

fluencia deixarà sentir-se en la creació d'alguns homes forts, si és que d'ells no en vé la regeneració física pel nostre poble.

Les races antigues, l'hellenica que tanta importància donava als jocs atlètics, era una raça forta i bella, fina i amb tipus d'home i de dona, que inspiraren grans creacions als mestres de la escultura. Lo que cal es que's sports s'ennobleixin tot lo que pugni. En aquests temps de que parlem, i això ho sab tothom, prenien part en els jocs atlètics, joves d'ambos sexes i fins se donà'l cas, en els temps de Licurgo d'ordenar-se a les atenenques que concorrien i prenien part en tota mena de jocs atlètics, que anaven mig nues, a fi de tenir més llibertat en tots els moviments que aquests jocs duen en les seves diferents fases.

Si amb els sports lograrem això: fer forta la raça, embellir-la, crear tipus de home i de dona, de línies perfectes, seria immens el bé que haurien fet a la patria. Amb homes forts pod triomfar en els seus ideals de llibertat; amb tipus perfectes el seu art pod arribar a fer-se immortal. I veus aquí com els sports hauran contribuit a la reconstitució de una raça i al triomf dels ideals llibertats d'una nació.

L. A. P.

Informació Local

Aahir tingué lloc l'acte de l'enterro del respectable senyor don Tomás Giró Plana, havent se vist en extrem conco-regut, prova evident de les amistats i consideració de que gaudí el difunt i que disfruta la seva apreciable família.

Reiterem nostre condol als nostres volguts amics, el seu fill don Tomás Giró i el seu gendre don Josep Monserat, així com a la demés família.

L'Ajuntament se reunirà aquesta tarda, a dos quarts de vuit, en sessió pública de segona convocatoria corresponent a la present setmana.

La quantitat ingressada en la Sucursal en aquesta ciutat de la Caixa de pensions per a la vellesa i d'estalvi durant el mes de maig, en concepte d'estalvi i pensió, és de 75.935 pessetes; els reintegres sumen 6.134 pessetes, i les llibretes noves, 102.

BORKAS-DENTISTA Mercadal, 13. REUS

Hem rebut el nombre 5 de la notable revista mensual «Tarragona Agrícola» amb tant d'acerb dirigida per nostre bon amic don Josep Mestres, president de la Diputació provincial.

L'interessant sumari de que està compost aquest nombre es el següent:

A Tarragona, per J. Mestres.—Encaixa sobre'l tractament del mildiu.—La sexantena, per Fidel de Moragas.—Ganaderia.—Las observaciones meteorològicas y los campos de experimentación de Amposta, per Via.—Cultivo del tomate y del pimento, per R. de Mas Solanes.—Algunas orientacions modernes que poden cambiar les actuals maneres d'adobar, per Jaume Rayentós.—Crónica.—Mercats.

Ha sigut imposta una multa als alcaldes i secretaris dels pobles que no han remès l'estatística del bestiar cavallar, conminant-los amb passar el tant de culpa al jutjat per desobediència si no compleixen en el plaç de deu dies.

Saboneria de Josep Forcades

Despatx: Sant Esteve, 28.

Llegim que s'està organitzant la celebració d'un concurs de tir de colom, que tindrà efecte probablement el dia 29 de l'actual en les veïnes platges de Salou.

Promet esser un èxit la conferència que demà dissapte a les deu de la nit, donarà en el Foment Republicà Nacionalista, nostre distingit coreligionari i amic, don Josep Mestres Miquel, president de la Diputació provincial de Tarragona, desenrotllant l'interessantissim tema d'actualitat palpitant: «Mancomunitat Catalana».

Donat el moment crític perquè passa aquest projecte en el Senat, se fa molt més interessant i atractiva la conferència del senyor Mestres, qui apart les seves dotes d'intel·ligència i reconeguda il·lustració, té revestit d'una autoritat innegable per a tractar aital problema des de'l moment que ocupa la presidència d'una de les quatre Diputacions catalanes que redactaren el projecte i feien la demanda al govern de la seva pronta aprovació.

Per xò creiem que la conferència de demà portarà al Foment Republicà Nacionalista una gentada enorme desitjosa de sentir l'autoritzada paraula del president de la Diputació tarragonina sobre la magna qüestió de la Mancomunitat.

S'ha vist en l'Audiència de Tarragona una causa per contrabandol contra un subjecte a qui els carabiners ocuparen 370 grams de «colillons» de tabac en l'estació de Reus.

La defensa ha sostingut quel fet de antes no constituia delicto.

Aigua mineral de Caldas de Malavella

VICHY PRATS

La sens rival i la més econòmica. De venda a les farmàcies i ultramarins.—Dipòsit: Comestibles de Román Mari-món; Plaça de Catalunya, 7, REUS.

El quadern 6 de la biblioteca d'autors catalans «Lectura popular», ha arribat a nostra redacció. Publica, extractada, la celebrada novel·la del malagueyant Raymond Caselles «Sots feréstecs» amb el títol «Dels sots feréstecs. Novela tra-dat d'una novel·la».

Per al quadern següent, annuncia la publicació de «Poesies» den Jaume Coll.

El B.O de la província publica una circular de la Junta provincial de la estadística de carros i cotxes eritant la atenció dels alcaldes i secretaris dels pobles per a que en el plaç de quinze dies remetin un estat dels mateixos.

Com en els dies anteriors, ahir l'arcalde don Manuel Sardà continuà rebent moltes visites felicitant-lo i posant se al seu costat amb motiu de la sospensió de l'accord de la majoria de l'Ajuntament.

Entre les visites rebudes s'hi compten les següents representacions:

«Fraternidad Republicana Radical», «Sociedad Económica de Amigos del País».

Redacció del setmanari «La Lucha».

Junta d'Obres del Pantà de Riudecanyes,

«Castillejos» per a Alacant. Tranzit.

«Cabo San Vicente» de Marsella i escales, consignat a Peres. Condueix cárrega general.

«Pepita» de Barcelona; lo despatxa Lopez; Tranzit.

«Florinda» de Liverpool, consignat a Mac Andrews. Cárrega general.

«Castillejos» de Cette; lo despatxa Fábregas. Boocis baits.

Sortides

«Castillejos» per a Alacant. Tranzit.

«Cabo San Vicente» i «Pepita» per a Bilbao. Efectes.

«Joven Pepita» per a Port-Vendres. Bococis baits.

«Teresa Fibla» per a Palma. Lastre.

«Teresa Vall» per a València. Lastre.

Anunc de sortides de Valls

Dia 6.—«Florinda» per a Liverpool; consignatari Mac Andrews.

Dia 7.—«Campeador» per a Hamburg; consignatari Mac Andrews.

Dia 7.—«Játiva» per a Marsella, Ribeira i Liorna; consignatari Masolas.

Dia 7.—«Adour» per a Amberes; consignatari Mac Andrews.

Dia 7.—«Cabo Peñas» per a Cette i Marsella; consignatari Peres.

Dia 9.—«Silurian» per a Liverpool, Bristol i Cardiff; consignatari Mallol.

Dia 10.—«Iberia» per a Suecia; consignatari Boada.

Dia 14.—«Volcanus» per a Holanda; consignatari Ferrer.

Dia 22.—«Sicilia» per a Noruega; consignatari Boada.

municipal, al rector i al ves més sobre que s'apaga llegir i escriure.

El testador recomana que si alguna vegada hi ha dos malats pobres fills de Caldes, signin atesos tenint en compte els períodes en que no n'hi haurà opa que atendre.

Amb un gran programa de pel·lícules totes d'art, aquesta nit la Sala Rus donarà dues extraordinaries sessions, projectant-se, entre altres, la cinta de llarg metratge «Locura pasajera», i la del grup japonés «Los Fujimakis».

PER A LLOGAR: Magatzems, cobert i pati
Carme alt, cantonada a Sant Llorenç. Informarán en la mateixa casa.

La secretaria de l'Universitat de Barcelona fa públic, per a coneixement dels interessats, que, amb objecte d'evitar possibles inexactituds, els pares o familiars d'alumnes que hagin sigut examinats en les diverses Facultats de la mateixa, pugui dirigir-se des de'l proper dia 15 d'aquest mes al Negociat d'informació escolar, sempre que desitgin conèixer el verdader resultat dels exàmens resarcents. Dit servei es completament gratuït.

Per la Direcció general d'Obres públiques han sigut aprovats els pressupostos d'acopis per al present any amb destí a les carreteres de Lleida a Flix i Reus; de Reus al Collat de Fages i de Reus a Montblanch.

Eduard Recasens Corredor de Comers colegiat. — Intervenció de tota classe d'operacions als Bancks de la localitat. — Compra-venda de paper extranger. — Operacions de banca y borsa. Arraval de Santa Agnès, 55. Teléfon 108

ESPECTACLES

SALA RUS

Esquillides sessions de cinematograf tote els dijous, dissabtes i dies festius.

Dues sessions extraordinaries per a avui. — Gran programa de pel·lícules totes d'art.

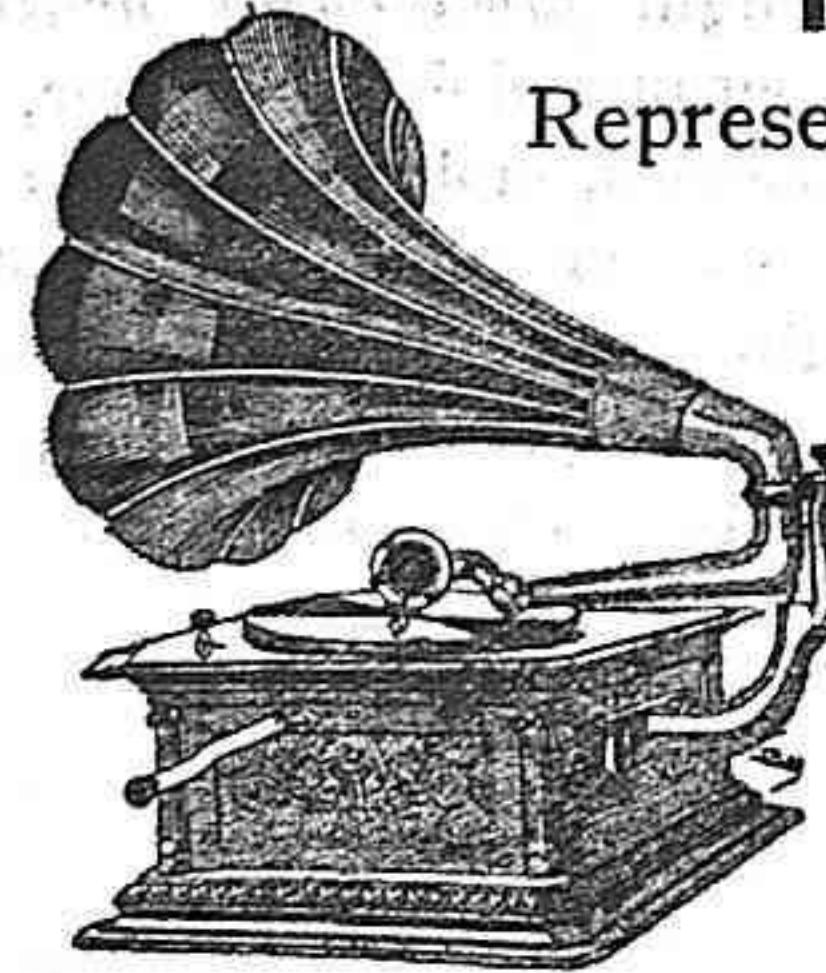
Moviment del Port de Tarragona

DIA 5 DE JUNY DE 1913

dades facilitades per l'Agència de don E. Fábregas Entrades

«Cabo San Vicente» de Marsella i escales, consignat a Peres. Condueix càrrega general.

Dipòsit de Relotgeria.—Rellogets de
l'hixaca i despertadors des de 290 p.

Companyia Francesa del Gramophone

Representació i dipòsit: R. Perpiñá. Major, 22.—REUS
Despatx: 24, pral.

Exit col·lossal dels cèlebres artistes

TITTA RUFFO i CARUSO
en discs Gramophone.

Avis important.—La paraula *Gramophone* la tenim registrada en la Convenció de Berna amb el número 2.151, i perseguirem amb tot el rigor de la llei al que faci ús indegut d'ella.

SENSE aquesta marca

l'aparell NO és un "Gramophone".
—Catàlegs gratis —

Informació comercial diaria per a FOMENT

Preus corrents del dia d'ahir

Cereals y llegums

Blat.—Aragó superior a 19'50 pts. los 55 kilos.

mitja a 18'50 >

horta a 17'50 >

Comarca a — >

Oriol.—Aragó a — > quarta.

Estranger a 10'75 >

Comarca a 11'50 >

Morell.—Aragó a — >

Comarca a — >

Estranger a 19'50 > los 100 kilos.

Faves.—Comarca a 15' > quarta.

Favones.—Comarca a — >

Andalusia a — >

Estranger a 30' > los 100 kilos.

Burdanyes.—Comarca a 16' >

Fesols.—Comarca a — >

Urgell, a — >

Garrotxa a 28 rals quinta.

Situació del mercat. Sostingut.

Farines y despulls

Farina de 1. a 44' pts. sach de 100 kilos.

redona a 42 id. id.

2. R. a 37' id. id.

2. B. a 31' id. id.

Farineta a 19' pts. lo sach de 70 kilos.

Tercilla a 13' id. lo sach de 60 id.

Trits a 27 rals lo sach.

Segó a 23 id.

Situació del mercat. Sostingut en farina. Fer mes en segó i farineta.

Ametles

Mollar en crosta a 63' pts. sac 50 Kgs.

Esperansa 1. en gra a 135' > qq. 41.600

2. a 132'50 >

Comú del país a 130' >

d'Aragó a 130' >

Llargueta a 135' >

Planeta a — >

Situació del mercat. Encalmat.

Avellanes

Garrabeda a 52' pts. sac 58'4 kilos.

Propietari negreta a 49'50 >

embarc a 46' >

En gra 1. a 79' > quintà 41'600

Id. 2. a 78' > >

Situació del mercat. Encalmat.

Pesca salada

Bacallà: L'últim carregament arribat en el vapor «Hiram» portà excepcionals calitats, cotisant-se:

Islandia superior a 50 pts. los 40 k.

Propietari negreta a 49'50 >

embarc a 46' >

En gra 1. a 79' > quintà 41'600

Id. 2. a 78' > >

Venda encalmatada. Son molt poc falsores les noves d'origen, per lo que fa referència a la nova pesquera.

Sardines:

Carifos i Viveros medianilles de 12 a 14 pts. miller.

extra de 26 a 28 "

doble extra de 28 a 31 "

Ayamonte 3(E) 24 >

id. 4(E) a 26 >

id. 5(E) a 28 >

id. extra a 30 >

id. extra D a 32 >

Tonyines: Existències nules. S'espera al-

gun pic de Canaries. L'únic mercat que té d'aquest salat es Valencia, venent-se a preus fabulosos amb ven-

des al comptat.

Segons costum de cada any, se pre-

paren les Almadraves per a la segona

quinzena del present mes en tirar els

aparells per la nova costera.

Espèrta

Destilada a vapor de 95 a 96 graus a 130 pts.

Id. de 94 a 95 > a 130

Rectificat de 96 a 97 a 130

Desnaturalitat de 88 a 90 > a 130

Situació del mercat. Segueix dominant la calma en aquest ram, sostenint'se's preus per no fabricar-se de vi.

Vins

Negró superior de 6 l.2 a 7 l.2 rals grau.

Id. corrent de 6 a 6 l.2 id.

Blanc superior de 6 a 7 l.2 id.

Id. corrent de 6 l.2 a 7 id.

Rosat de 6 l.2 a 7 id.

Mistellets.—Negró de 50 a 55 pts. carga

Blanca de 48 a 52 id.

Granatxa de 50 a 55 id.

Moscatell, de 60 a 65 id.

Situació del mercat. La disminució de nego-

FOMENT se ven a Barcelona al kiosco del LICEO Rambla del Centre

SENSE aquesta marca

l'aparell NO és un "Gramophone".
—Catàlegs gratis —

Sidral "Teixidó" (Nom patentat)

Se serveix en els bars Esquella, París i Gisbert
¿Volèu apagar la sed?

¿Volèu menjar a gust?

¿Volèu digerir bé?

PRENEU EL SIDRAL LEGÍTIM

Es refrescant, aperitiu, antivomitiu i desinfectant gàstric-intestinal. Per la seva pureza i efectes, supera a totes les magnesies estrangeres, i és indispensable als estivejants, viatjants i excursionistes.

Dipòsit a Reus: CASA ESQUELLA. Plaça de Prim, 3.

Tot SIDRAL que no procedeixi d'aquest dipòsit i no sigui servit en vasos de la casa Teixidó, ES UNA FALSIFICACIÓ.

cis que com tots los anys té lloc en aquesta època, continua notantse certa fluxetan en les cotisi-
cions, operantse poc.

Olis

Fi d'Aragó de 23' a 24' pts. canti 15 ks.

Fi d'Urgell > 22' a 23' rals corta 3'75 >

Fi del Camp > 22' a 23' > > >

Segona bo > 18' a 19' > > >

Classeu fruites > — a 17' > > >

De remolà vert > 90' a 95 pts. carga 115 ks.

De remolà groc > 92' a 98 > >

Los olis nous d'Aragó y del Camp son molt

defectuosos y encucats valen de 17 a 18 pessetes

los 15 kg., los nous d'Urgell valen de 17 a 18

pts., los 15 kg., los dolentes o sigui d'olives de

terra y de 22 a 25 pts. los superiors.

NOTA.—Des del proper diumenge, dia 22

deus corrents, fins nou avis en los dies festius

se despatxaran bitllets d'anada y tornada de

Reus a Salou a 0'55 pessetes, valedors per tot

lo dia.

Lo tren núm. 4 de les 3:30 surt de l'estació

camí de Salou.

EDUARD RECASENS

Corredor de Comers Colegiat

Arraval Santa Agnès, 55.—Telèfon 108

ORDRES DE BORSA

Cotisacions diaries, demat i tarda.—Operacions

a plas ab cambis en ferm

Interior. . . . . 80'90

Norts. . . . . 103'50

Alacants. . . . . 101'40

Orenses. . . . . 28'35

Andalusos. . . . . 66'85

Banc Colonial. . . . .

Rio Plata. . . . .

BORSA PARIS

Norts. . . . . 474'

Alacants . . . . . 464'

CAMBIS EXTRANGERS

Barcelona: Francs. 8'75. Lliures. 27'43

Madrid: > 8'5'.

FUTURS DE COTÓ

Ordres per les Borses de Liverpool y New York

Cotisacions diaries.—folletó explicatiu

COMPRA-VENDA de paper extranger, de

paper de renda (del Estat, obligacions ferrocarrils, Municipals de Barcelona y tots los que's

cotisen en la Borsa de Barcelona), y de valors

lo als.—Intervenció en tota classe d'operacions

en los Bancs de la localitat.

CAMVIS CORRENTS

donats per la Junta Sindicat del Colegi de Corre-

dersa de Comers de la plaça de Reus

EXTRANGERS

ALS VITICULTORS.

parteix amb dificultat, és necessaria una cantitat major de sulfat per a produir els mateixos efectes i és freqüent l'obstrucció dels pulveritzadors quan la barreja de la solució de sulfat de coure amb l'aigua de calç, està en son punt i per a això reom anem el PAPER REACTIU SERRA de resultats excel·lents i preu infim.

Es de suma conveniència que'l caldo bordelès que prepara el viticultor per a combatre les malalties criptogàmiques sigui *precisament neutre*. La preparació no ha d'ésser ni àcida, ni básica; perquè, si es lo primer, ataca les fulles del cep cremant-les i com resulta, ademés, molt soluble, és fàcilment arrastrada per les plujes i és nula la seva acció benèfica. Si, pel contrari, és excessivament básica, aleshores se deposita amb rapidesa, se re-

MANERA D'EMPLEAR EL PAPER REACTIU SERRA

Quan s'hagi tirat en la solució de sulfat de coure, una cantitat prudencial d'aigua de calç, se sumergeix en la barreja una tira de paper reactiu. Si aquest, permaneix blanc, és que no hi ha encara prou calç i se n'hi va afegint fins que, al sumergir-lo de nou, adquireixi el paper un color fort vermell.

20 LUBS LLIBRET CADA LLIBRET VAL 25 CÉNTIMS

FARMACIA SERRA

ARRAVAL DE SANTA AGNA, 80

REUS

VIDRES PLANS VIDAL GERMANS I C.^a

Marti Napolitá (Alcañiz), 7

REUS

IBARRA i C.^a Stat. en Cmta. SEVILLA

LINIA REGULAR DE GRANS VAPORS

Tots els dijous sortida fixa del port de Tarragona per a Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz (admetent càrrega per a Ayamonte i Isla Cristina, Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcia-Carril Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes i San Sebastián). — Servei ràpid eventual per a Galicia i Nort d'Espanya amb escales a Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander i Bilbao, empleant solsament 14 dies en el viatge. — S'expedeix coneixement directe per Larca i Sant Esteve Pravia amb trasport al vapor "Luarca núm. 3", i per a Dunkerque als vapors de la Companyia Francesa "Dennis i d'Anzin".

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Únic servei fixe i setmanal per a Cette i Marsella tots els divendres

PROXIMES SORTIDES

Per a la Costa d'Espanya

Juny	5 Vapor Cabo San Vicente
12	Torriana
19	San Antonio
26	Peñas
Juliol	Nao

Per a més informes, al consignatari a Tarragona: En MARIAN PEREZ. - Real, núm. 32. - Telefón núm. 45

Per a Cette i Marsella

Juny	6 Vapor Cabo San Antonio
13	Peñas
20	San Sebastián
27	San Martín

Per a més informes, al consignatari a Tarragona: En MARIAN PEREZ. - Real, núm. 32. - Telefón núm. 45

Porqué no se desembaraza Vd de esta enfermedad de la piel inmediatamente y para siempre de esta úlcera, de este eczema varicoso que le rinde a Vd la vida insufrible?

Porqué conserva Vd esta enfermedad cuyas consecuencias pueden ser gravísimas?

Porqué no emplea Vd inmediatamente el nuevo método del Señor L. Richelet?

Sin embargo no hay vacilación posible, porque Vd no puede ignorar las curaciones, muchas veces inesperadas, obtenidas en su comarca.

Informese Vd y empieze, sin más tardar, este tratamiento; eso es el mejor consejo que le podemos dar.

El precio del tratamiento es proporcionado con todas las condiciones de la fortuna. (Existe también un tratamiento para los niños de 3 años hasta 16). Acaba el señor RICHELET de instalar depósitos de su tratamiento en todas las boticas y droguerías de España.

Un folleto, en lengua española, tratando de las enfermedades de la piel, ha de ser remitido gratuitamente, por los depositarios, a todas las personas que lo pidan.

Para obtener también gratuitamente ese folleto, basta dirigirse al señor L. RICHELET, 13, rue Gambetta, en Sedan (Francia).

DEPOSITO GENERAL Y VENTA.—Droguería de D. Francisco Loyarte, calle de S. Francisco de Loyola 9, San Sebastián.—Venta en Reus: farmacias PUNYED y SERRA.

EL BRUCH

Domicili social: Concepció, 14.

REUS. L'unió fa la força

Fi de l'Associació. L'Associació EL BRUCH, permet crear i constituir un dot per als fills, una herència per a la família i en particular un capital per a matrimonis que pensin en el dia de demà en que la soletat d'un dels dos pot causar-los la miseria.

Els sol·licitants deuen tindre en compte que sols abonant en els quatre primers mesos del seu ingress una modesta cantitat per a gastos d'administració, podrán assegurar un capital de 1.000 a 50.000 pessetes a base del verdader mutualisme.

TOTS PER A UN. UN PER A TOTS Pòlicies pagades fins a la fetxa 12, havent desembolsat 235.70 i cobrant els seus hereders 4.744.00 pessetes. Quotes assegurades 1.293, formant un Capital inscrit de 1.293.000 ptes. (Anunci aprovat per la Comisaría General de Seguros).

La correspondencia al Director General don A. Biesto Baldrich